

Inleiding

25 Januari hebben wij – de SP Venlo, SP Horst aan de Maas en de Werkgroep Huisvesting Arbeidsmigranten Horst aan de Maas een bezwaarschrift ingediend tegen het verlenen van een omgevingsvergunning aan Vida XL voor de bouw van een distributiecentrum met kantoor, een truckparking met overnachtingsmogelijkheden voor chauffeurs en een logiesverblijf voor 600 arbeidsmigranten voor maximaal 10 jaar. In ons bezwaarschrift hebben we onze bezwaren uiteen gezet en tijdens deze hoorzitting willen we die nader toelichten en voor zover nodig aanvullen. Daarbij zullen we ons met name richten op de zaken die te maken hebben met de huisvesting van arbeidsmigranten en de voorzieningen die voor de vrachtwarenchauffeurs gerealiseerd worden. Alle punten in het bezwaarschrift waar we in navolgende niet op ingaan, mogen als ingelast beschouwd worden.

Procedure

Nadat wij ons bezwaarschrift hadden ingediend kregen we een mail van een medewerker van het Team Juridische Zaken, waarin we konden lezen dat we binnen 10 dagen moesten aangeven waarom wij als belanghebbenden moeten worden aangemerkt en met name ook welke gevolgen van enige betekening wij menen te zullen ervaren van dit bouwplan. Naar aanleiding daarvan hebben we een mail (met bijlage) gestuurd, waarin we aangaven waarom we ontvankelijk zijn. We komen daarzo dadelijk op terug.

Op een gegeven moment kregen we via via te horen dat er vandaag een hoorzitting gepland is met betrekking tot deze kwestie. Voor die hoorzitting was Behoud de Parel en de vergunningaanvrager, c.q. de vergunninghouder uitgenodigd. Dat vonden wij vreemd. Omdat bekend was dat er meerdere bezwaarmakers zijn (De Limburger publiceerde daarover), is navraag gedaan of er wellicht toch meer bezwaarmakers uitgenodigd zijn. Dat bleek niet het geval. Per mail werd op de mail geantwoord: “Deze hoorzitting is enkel voor uw vereniging en vergunninghouder wordt ook uitgenodigd”. Reden om navraag te doen bij de gemeente. De betrokken ambtenaar kon geen antwoord geven op de vraag waarom wij niet uitgenodigd werden. Wel wist hij te vertellen dat de gemeente Venlo geen aparte verordening heeft m.b.t. de bezwaar- en klachtenprocedure. De gemeente Venlo baseert haar handelwijze uitsluitend op de Awb. Dat biedt de gemeente Venlo de mogelijkheid te doen wat haar het beste uitkomt (binnen de kaders van de Awb). Hetzelfde geldt voor de hoorzitting. Tijdens deze zitting kunnen slechts twee andere mensen aanwezig zijn. Terwijl het toch normaal geacht moet worden dat hoorzittingen als deze openbaar zijn. Overigens wordt die hoorzitting niet gehouden door een onafhankelijke commissie die de bezwaren (en de tegen-argumenten van de gemeente) beoordeeld en op basis daarvan adviseert aan het College van B&W, maar door ambtenaren van de gemeente. Wat betreft het verweer: van de gemeente hebben we niets gezien wat ook maar lijkt op een reactie op onze bezwaren. Terwijl die bezwaren zich toch écht richten op het verlenen van een vergunning door de gemeente. De gemeente is de procespartij in deze kwestie. In plaats daarvan krijgen we de reactie van een derde, een belanghebbende, namelijk van Vida XL. Verbazingwekkend. Veel gemeenten kiezen toch voor een wat onafhankelijker proces. Wellicht is de door de gemeente Venlo gevolgde procedure goedkoper voor de gemeente, maar bezwaarmakers (in ieder geval wij) houden daar een wat unheimisch gevoel aan over. In ieder geval kunnen wij niet anticiperen op de standpunten van de gemeente. Daarmee wordt de bezwaarmaker bij voorbaat op achterstand gezet.

Overigens nog enkele opmerkingen met betrekking tot de reactie van Vida XL op onze bezwaren. Die reactie komt wel erg laat en is omvangrijk. Terwijl wij wel een termijn opgelegd kregen waarbinnen we onze bezwaren moesten toelichten en onze ontvankelijkheid moesten aantonen.

Vida XL hoeft zich kennelijk aan geen enkele termijn te houden. Verder stellen wij vast dat de namen en adresgegevens van alle bezwaarmakers opgenomen zijn in de reactie van Vida XL. Kennelijk laten de gemeente Venlo en Vida XL zich niets gelegen aan de privacyregels, zoals die door de Algemene Verordening Gegevensbescherming gegeven zijn. Deze wet voorkomt het uitwisselen van persoonsgegevens tussen particuliere bedrijven en overheidsinstanties. Daar is nu geen sprake van.

Tenslotte valt ons op dat vereniging Behoud de Parel – een van de bezwaarmakers - is uitgenodigd voor 10.30 en wij zijn om 11.30 uur uitgenodigd. Vanwaar wordt de hoorzitting niet georganiseerd in de aanwezigheid van alle bezwaarmakers?

Voorgaande overziende kunnen we ons niet aan de indruk onttrekken dat de gemeente Venlo er alles aan doet om het eventuele bezwaarmakers zo moeilijk mogelijk te maken, wellicht om die bezwaarmakers zoveel mogelijk te frustreren in de procesgang.

Ontvankelijkheid

In de brief die we als bijlage toegevoegd hebben aan de mail met betrekking tot de ontvankelijkheid hebben wij gevraagd waar de termijn van tien dagen op gebaseerd was, waarbinnen we onze ontvankelijkheid moesten aantonen. Daar hebben we tot op heden nog geen antwoord op ontvangen. Verder zien we dat de gemeente – overigens buiten ons zicht – besloten heeft dat een aantal bezwaarmakers niet ontvankelijk zijn. Die bezwaarmakers krijgen niet de gelegenheid om hier naar voren te brengen op basis waarvan zij – buiten het afstandscriterium dat Vida XL in haar reactie hanteert - wél ontvankelijk zijn. Er is dus geen onafhankelijke rechtspersoon die in dit stadium van de procedure op objectieve wijze de ontvankelijkheid vaststelt. Overigens vragen wij ons af of de notitie die de gemeente van ons ontvangen heeft, doorgestuurd is naar Vida XL, zonder ons er van op de hoogte te stellen dat de gemeente dat zou doen. Wat ons betreft een wat vreemde handelwijze. Wij mogen u er op wijzen – en dat hebben we in de hiervoor bedoelde notitie ook al gedaan – dat wij (en daar bedoel ik in dit geval de Werkgroep Huisvesting Arbeidsmigranten mee) in een procedure bij de gemeente Horst aan de Maas ook getoetst zijn op ontvankelijkheid en daar heeft de – daar wel onafhankelijk Commissie van Bezwaar en Beroep – die ontvankelijkheid vastgesteld en het advies daarover heeft de gemeente Horst aan de Maas overgenomen. Indien de gemeente Venlo twijfelt over die vaststelling van de gemeente zijn wij graag bereid de stukken die wij aan de Commissie Bezwaar en Beroep hebben overhandigd om onze ontvankelijkheid aan te tonen, toe laten komen. Overigens moeten we – nu we zien hoe Vida XL met privacygegevens om gaat – daar wel terughoudend in zijn. Want wij gaan geen namen van leden kenbaar maken in de wetenschap dat de gemeente Venlo die gegevens een op een doorgeeft aan Vida XL. En dan toch nog even een reactie op de stelling van Vida XL dat de Werkgroep Huisvesting Arbeidsmigranten niet ontvankelijk is, omdat de Werkgroep opgericht is door de SP. Het is goed om te weten dat de SP mensen in Horst aan de Maas bij elkaar heeft gebracht die vervolgens samen besloten hebben om een werkgroep op te richten.

Toetsing bezwaren

Wij vinden het van belang vooraf te verzoeken onze bezwaren niet alleen te toetsen op rechtmatigheid, maar ook te toetsen op doelmatigheid. De gemeente kan er in haar overwegingen wellicht vanuit te gaan dat het project van Vida XL voldoet aan de regels, maar dat ze de eventuele impact van een en ander op de arbeidsmigranten en de omgeving (en wat ons betreft dient daarbij uitdrukkelijk ook gekeken te worden naar die impact over de grens van de gemeente Venlo). Indien alleen de rechtmatigheid getoetst zou worden, zou dat volledig voorbij gaan aan de reden waarom burgers haar bestuurders aan het roer heeft gezet. Namelijk om ook voor háár belangen op te komen en de consequenties te trekken van door haar zelf ontwikkeld beleid. Nogmaals: de overheid dient zich niet (alleen) te verschuilen achter regeltjes, maar integraal samen met haar burgers op te trekken.

Wij snappen dat u ook zal toetsen op juridische aspecten, maar we roepen u op dat niet op een al te benauwende manier te doen. Om even de vergelijking te trekken met de rechters die oordeelden in de toeslagenaffaire: zij hebben hun spijt betuigd omdat zij slechts strikt naar de regeltjes keken en niet naar het grotere geheel en de verdergaande belangen van de gedupeerden. Niet alleen de gemeente maar ook Vida XL – als zij maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt -dient ons inziens de bredere context niet uit het oog te verliezen. Het valt op dat Vida XL op vragen en opmerkingen van omwonenden (voortkomend uit hun zorgen omtrent de ontwikkelingen) ook voortdurend verwijst naar “de regels” waaraan ze meent te voldoen, zonder expliciet in te gaan op de zorgen van de omwonenden, zo blijkt op veel punten uit het verslag van de zogenaamde omgevingsdialoog (die slechts eenrichtingsverkeer laat zien). En ook nu weer uit haar reactie op de bezwaren.

Omgevingsdialoog

In ons pleidooi zullen we een enkele keer verwijzen naar het verslag van de omgevingsdialoog. Maar het is goed om op deze plek aan te geven dat er – getuige het verslag van die zogenaamde dialoog – geen sprake was van een écht gesprek met daaruit voortkomend concrete en handhaafbare afspraken. Vida XL schrijft zélf in haar verslag dat de “vrije inloop” (waarmee de omgevingsdialoog bedoeld is) als doel had belangstellenden te informeren en inzicht te geven in het voorgenoemde bouwplan en om opmerkingen/aanbevelingen te verzamelen. Kortom: een infoavond, die op geen enkele wijze de lading dekt van wat een omgevingsdialoog zou moeten zijn!

Locatie

Aanvullend aan onze opmerkingen met betrekking tot de zaken aangaande ruimtelijke ordening (punt 1 in het bezwaarschrift) stellen we vast dat de locatie – die voor zover we hebben kunnen nagaan door de gemeente Venlo is aangewezen – gesitueerd is aan de grens met Horst aan de Maas. Dat betekent dat de gevolgen voor de omgeving vooral voelbaar zijn voor inwoners van de gemeente Horst aan de Maas. Zo zullen gehuisveste arbeidsmigranten er eerder voor kiezen om naar Sevenum te gaan (voor de dagelijkse boodschappen, eventuele recreatie, vertier en dergelijke) dan naar Venlo, ook al door het ontbreken van adequaat openbaar vervoer. De inwoners van Sevenum hebben op dat vlak al ervaring met de door Kafra gehuisveste (ruim 400) arbeidsmigranten, die ook naar Sevenum gaan. En die ervaringen zijn niet onverdeeld positief. Uit de stukken blijkt niet dat de gemeente Venlo deze impact op welke wijze dan ook betrokken heeft bij haar overwegingen. Sterker nog: het lijkt er op, dat de gemeente er alles aan gedaan heeft om de arbeidsmigranten in een uithoek te plaatsen, om daarmee eventuele overlast voor haar eigen burgers te voorkomen. Ondertussen heeft Vida XL in de “zogenaamde” omgevingsdialoog (die beperkt bleef tot het geven van antwoord op vragen in plaats van het écht in gesprek te gaan met de omgeving om te komen tot bindende en op uitvoering controleerbare afspraken) op voorhand aangegeven zich niet verantwoordelijk te voelen voor het gedrag van de door haar gehuisveste arbeidsmigranten en de eventuele overlast die dat voor de omgeving met zich mee kan brengen. Overigens zien die eigen burgers door de plannen met betrekking tot het volbouwen van Greenport met grootschalige distributiecentra – de beruchte ‘blokkendozen’ – hun eigen omgeving steeds verder ‘verdozen’, met alle gevolgen van dien. De groene buffers rondom de stad vallen weg en worden vervangen door een geïndustrialiseerde grijze omgeving, dit alles ten gunste van de bedrijven en ten nadele van de burgers. De impact op de inwoners van de gemeente Horst aan de Maas is des te groter, omdat in een cirkel van zo’n drie kilometer ruim 3000 arbeidsmigranten gehuisvest zijn (of worden, gezien de lopende plannen). Daarmee lijkt de balans in kleeftbaarheid volledig verloren te gaan. Burgers die permanent gevestigd zijn krijgen te maken met een bevolkingsgroep die nauwelijks deel uit maakt van de gemeenschap en niet of nauwelijks integreert (te meer omdat huisvester noch werkgever moeite doen om er voor te zorgen dat die integratie wél zou kunnen plaats vinden).

Op de opmerkingen van omwonenden over de hoogte van een deel van de woonblokken (19 meter!) volstaat de initiatiefnemer met er op te wijzen dat ze nu eenmaal voldoen aan de door de gemeente Venlo gestelde regels. De gemeente Venlo ziet hier – aldus het verslag van het zogenaamde omgevingsgesprek – een mogelijkheid om een ‘blikvanger’ te realiseren. Hoezo ‘blikvanger’...

Vida XL verschuilt zich – getuige het verslag van de zogenaamde omgevingsdialoog - als het gaat om zorgen van omwonenden (zoals bijvoorbeeld de zorgen omtrent de hoogte van de gebouwen of de effecten van de huisvesting op de omgeving) achter de kennelijk brede rug van de gemeente Venlo, die zich kennelijk ook niets aantrekt van opmerkingen van omwonenden op dit punt. Want de vertegenwoordiger van de gemeente (mevrouw M. Huyps) stelt – getuige het verslag van de omgevingsdialoog - niet bekend te zijn met de effecten van de huisvesting van arbeidsmigranten in Sevenum (en Grubbenvorst). Zij stelt dat mensen die op dit punt zorgen hebben, zich moeten richten op Vida XL. Een ‘perfecte’ draaimolen, die mensen op dood spoor zet en er – zo lijkt het – burgers buiten spel te zetten. Een ervaring die – zoals hiervoor al verwoord – ook opgeld doet voor de door uw gevolgde procedure met betrekking tot het indienen en behandelen van bezwaren.

Aanbevelingen Roemer

Zoals u ongetwijfeld bekend heeft de commissie Roemer in opdracht van de regering onderzoek gedaan naar en aanbevelingen gedaan met betrekking tot het verblijf van arbeidsmigranten in Nederland. Veel van die aanbevelingen moeten nog omgezet worden in wet en regelgeving. Maar het zou de gemeente Venlo sieren als zij vooruit zou lopen op die aanbevelingen en het welzijn van de arbeidsmigranten en een belangrijke plek te geven in haar overwegingen. Uit de stukken blijkt daar echter niets van. Sterker nog: zij lijken totaal afwezig! In onderhavig geval wordt vergunning verleend aan wat heet een “logiesverblijf”. Kenmerk van een logiesverblijf – in dit kader – is dat de eisen met betrekking tot duurzaamheid, gezondheid en veiligheid aanzienlijk lager zijn, dan normaal het geval is bij reguliere woningen. Het enkele gegeven dat arbeidsmigranten slechts voor een (vermeende) korte periode verblijven op deze locatie doet daar niet aan af. In ons bezwaarschrift hebben wij (onder punt 4) al gewezen op het feit dat de locatie voor de huisvesting van de arbeidsmigranten pal onder een windturbine is gesitueerd. Kennelijk ziet u er geen been in dat zij voortdurend geconfronteerd zullen worden met de geluidsoverlast en de slagschaduw die afkomstig zal zijn van deze windturbines. Indien inwoners van uw gemeente permanent op deze plek zouden wonen, zouden zij met grote waarschijnlijkheid in een eventuele bezwaarprocedure tegen deze windmolens in het gelijk worden gesteld. De arbeidsmigranten die gehuisvest worden op deze plek hebben echter niet de gelegenheid gehad om bezwaar te maken tegen deze windmolens, eenvoudig omdat zij op het moment van het ontvouwen van de plannen nog niet aanwezig waren in dit gebied. Hoe Vida XL – getuige haar reactie op onze bezwaren - in deze situatie kan spreken van een kwalitatief hoog-stande huisvesting van internationale werknemers is ons een raadsel. Het is goed om te weten dat bij een plan om arbeidsmigranten te huisvesten in een groepsaccommodatie (De Peelhaas) aan de Timmermansweg in IJsselstein, gemeente Venray, de rechter uitgesproken heeft dat de arbeidsmigranten in een omgeving terecht zouden komen die “zeer tot extreem slecht” te noemen is. Omdat de geurbelasting ter plekke ruimschoots overschreden zou worden. Derhalve heeft de rechter de vergunning vernietigd. Ons inziens dienen de plannen voor huisvesting van arbeidsmigranten nabij de molens - en overigens ook op industriegrond – alleen al om diezelfde reden niet door te gaan. De gemeente Venray heeft in ieder geval op 25 februari jl. wél – op basis van de uitspraak van de rechter – een streep getrokken onder de procedure. Laat de gemeente Venlo daar een voorbeeld aan nemen en zich niet verschuilen achter het gegeven dat het hier zou gaan om een zogenaamd ‘logiesverblijf’. Een handige manier om allerlei regels die bedoeld zijn om mensen te beschermen, aan de kant te kunnen zetten.

Misschien wist u het nog niet: arbeidsmigranten zijn mensen en als die vier maanden gehuisvest zijn bij Vida XL hebben ze – net als andere mensen – last van geluid en slagschaduw. Overigens: een belangrijk punt in de aanbevelingen van Roemer betreft de scheiding van wonen en werken. Daarbij is de overweging dat het niet mogelijk zou moeten zijn, dat arbeidsmigranten die – om welke reden dan ook – hun werk verliezen, daarmee ook meteen hun verblijfplaats/woning verliezen. De gemeente Venlo gaat eigenlijk nog een stapje verder in het onrecht dat arbeidsmigranten aangedaan wordt. Door uit te gaan van een ‘logiesverblijf’ mogen arbeidsmigranten maximaal vier maanden op deze plek verblijven. Reguliere huurders in Nederland krijgen een betere huurbescherming! Maar kennelijk heeft de gemeente Venlo er geen moeite mee, dat arbeidsmigranten die hier als gasten ontvangen worden, omdat bedrijven zo goedkoop mogelijk arbeid willen inkopen, elke rechtszekerheid ten aanzien van wonen te ontzeggen. Overigens is het ons inziens niet of nauwelijks mogelijk op dit aspect handhavend op te treden.

Zoals in het bezwaarschrift aangegeven (onder punt 6) ontbreekt een exploitatievergunning, waarin bijvoorbeeld eisen kunnen worden gesteld met betrekking tot recreatieve mogelijkheden voor de arbeidsmigranten. Ook een adequaat beheer van de locatie wordt daarmee onvoldoende geregeld. In Horst aan de Maas bestaat concreet ervaring met huisvesting van arbeidsmigranten waarbij recreatievoorzieningen ontbreken. In die situatie leidt tot op heden tot grote overlast voor de buurt, omdat de arbeidsmigranten hun vertier zoeken in de omgeving. Een omgeving die op zichzelf weinig recreatiemogelijkheden biedt en daarmee te vergelijken is met de locatie nabij Vida XL.

Tot slot nog een opmerking met betrekking tot de truckparking met overnachtingsmogelijkheden voor chauffeurs. Op dit moment overnachten chauffeurs – ook in de weekenden – op een terrein aan de Stationsstraat in Horst. En straks gaan die chauffeurs dus overnachten aan de Mary Kingsleystraat. Deze voorziening voldoet op geen enkele wijze aan de gewijzigde regels voor de rij- en rusttijden (Vo 561/2006 en 165/2014) die op 20 augustus 2020 zijn ingegaan.

Waar het gaat om de eventuele tekorten aan arbeidskrachten geeft Vida XL in haar reactie op onze bezwaren aan dat zij niuet begrijpt hoe het aanbieden van huisvesting aan arbeidsmigranten kan leiden tot verdere tekorten op andere plakken. Op het moment dat arbeidsmigranten naar Nederland komen, gaan ze gebruik maken van de diensten die er in Nederland geboden worden. Dat betekent bijvoorbeeld dat een deel van de arbeidsmigranten een beroep gaan doen op de woningmarkt. WE hebben geen gegevens op dit punt voor de gemeente Venlo, maar in Horst aan de Maas is vastgesteld dat de wachtlijsten voor mensen die een sociale huurwoning zoeken, als gevolg van de doorstroming van arbeidsmigranten enorm is toegenomen. En ook de belasting van het politieapparaat in Noord-Limburg als gevolg van de komst van arbeidsmigranten is bekend en daarover is in de media uitvoerig gepubliceerd. Maar wij kunnen ons voorstellen – mede gezien de andere reacties op onze bezwaren en in wat naar voren is gekomen in de zogenaamde omgevingsdialoog – dat Vida XL zich weinig gelegen laat liggen aan maatschappelijke gevolgen van haar plannen. Als het maar even kan verschuilt het bedrijf zich achter de brede rug van de gemeente Venlo, die zich dat kennelijk ook nog makkelijk aan laat schuiven.